

EK:N YRITTÄJIEN VIESTEJÄ VAALIKAUDELLE 2027–2031

Suomesta vahvojen pk- ja mittelstand- yriytysten maa

Sisältö

Vahva arki, vahva kasvu.....	3
Tavoitteelliseen ja pitkäjänteiseen yrittäjyyspolitiikkaan.....	4
Kärkiviestit.....	4
Kaiken yrittäjyyspolitiikan lähtökohdaksi kasvu	5
Meille ei riitä vain paremmat ajat – vaan paluu muiden Pohjoismaiden rinnalle	6
Selkeä suunta – konkreettiset tavoitteet ja mittarit	7
Kasvuyritysten lukumäärä ja monipuolistuminen.....	8
Yrittäjävetoisten mittelstandien määrän kaksinkertaistaminen.....	9
Vientiyritysten lukumäärä ja monipuolistuminen	10
Työllä ja tuottavuudella takaisin kasvukelkkaan	11
Ihmiset – osaamista ja tekemisen nälkää	12
Pääomat – vaurautta ja investointeja Suomeen.....	13
Yrittäjämäinen Suomi.....	14

A portrait of Anne Kangas, a woman with long brown hair, wearing a dark blue top, smiling slightly. She is positioned on the right side of the page, partially overlapping a large orange circle.

*Pk-yritysten
toimintaedellytykset
ratkaisevat, syntykö
Suomeen työtä,
investointeja ja
kestävää
kasvua.*

Vahva arki, vahva kasvu

Pk-yritysten arjessa ratkaistaan käytännössä se, syntykö Suomeen merkittävästi uusia investointeja, työpaikkoja ja kasvua. Se riippuu siitä, löytykö osaajia, riittääkö rahoitus kehittämiseen, onko toimintaympäristö ennakoitava ja löytykö yritykselle jatkaja oikeaan aikaan. Kun kustannukset kasvavat, hallinnollinen taakka lisääntyy ja omistajanvaihdokset viivästyvät, moni tärkeä askel jää ottamatta. Siksi pk-yritysten toimintaedellytysten vahvistaminen ei ole vain elinkeinopoliittinen kysymys. Se on myös kysymys Suomen elinvoimasta, työstä ja luottamuksesta tulevaan.

Tässä ohjelmassa nostamme esiin ratkaisut, joilla pk-yritysten mahdollisuuksia voidaan vahvistaa käytännössä: osaajien saatavuus, kasvun rahoitus, sääntelyn keventäminen, sukupolven- ja omistajanvaihdosten sujuvoittaminen sekä kansainvälistymisen askeleiden helpottaminen. Yhtä tärkeää on tuottavuuden vahvistaminen. Yrityksillä on oltava mahdollisuus ottaa käyttöön uutta teknologiaa, kehittää osaamista ja investoida uudistumiseen. Kun yritysten arki toimii, syntyy myös rohkeutta uudistua, työllistää ja kasvaa.

Suomi tarvitsee toimintaympäristön, jossa yrittäminen on sujuvaa, omistajuus pitkäjänteistä ja uudistuminen mahdollista. Näin rakennamme maata, jossa pk-yritykset voivat luoda työtä, vahvistaa hyvinvointia ja viedä Suomea kestäväen kasvun tielle.

Anne Kangas

Yrittäjävaltuuskunnan puheenjohtaja

Tavoitteelliseen ja pitkäjänteiseen yrittäjyyspolitiikkaan

Suomen yrittäjyyspolitiikalle on asetettava selkeät tavoitteet, joita kohti edetään konkreettisin toimin ja niihin osoitetuilla riittävillä resursseilla. Tavoitteisiin ja keskeisiin toimiin tulee sitoutua yli hallituskausien ja poliittisten suhdanteiden vaihtumisen. Tuloksia tulee mittaroida ja seurata. Mallia voimme ottaa Tanskan yrittäjyysstrategiasta.

Suomen kasvun näkökulmasta asetettavat keskeiset tavoitteet tulee olla kasvuyritysten osuuden tuplaaminen, yrittäjävetoisten mittelstand-yritysten määrän kaksinkertaistaminen ja vientiyritysten määrän lisääminen tuhansilla. Näiden tavoitteiden toteutuessa työnantajayritysten määrä on käännettävissä nousuun.

► Kärkiviestit

Ihmiset – osaamista ja tekemisen nälkää

- Koulusta hyvät perustaidot ja ymmärrystä yrittäjyyteen
- Työn ja yrittäjyyden kannusteet kuntoon
- Lisää työvoimaa julkiselta sektorilta yksityiselle ja työhön johtavasta maahanmuutosta

Pääomat – vaurautta ja investointeja Suomeen

- Mahdollistetaan Suomen ja suomalaisten vaurastuminen pääomamarkkinoita vahvistamalla
- Yritysrahoituksen saatavuuden varmistaminen uudistumiseen ja kasvuun
- Teknologian soveltamisesta kilpailukykyä kaiken kokoisille yrityksille

Yrittäjämäinen Suomi

- Raivataan yrityksille lisää tilaa kasvaa – puretaan sääntelyä ja sen Suomilisiä
- Viennin ja kansainvälistymisen taso tukipalveluineen pohjoismaiselle tasolle
- Vaikuttavia ja konkreettisia yrittäjyys- ja kasvuohjelmia

Kaiken yrittäjyyspolitiikan lähtökohdaksi kasvu

Naapurimaat ovat onnistuneet tekemään rohkeita uudistuksia, jotka ovat vauhdittaneet yritysten mahdollisuuksia menestyä globaalissa kilpailussa niin palveluissa kuin teollisuudessa. Suomalaisella osaamisella on erinomaiset edellytykset pärjätä kansainvälisesti nyt ja tulevaisuudessa.

Suomalaisyrityksissä on kasvupotentiaalia: osaavia omistajia sekä kilpailukykyisiä tuotteita, palveluja ja liiketoimintaa. Kyse on siitä, kuinka toimintaympäristöön luodaan parhaat edellytykset tämän kasvupotentiaalin toteutumiseksi ja yritysten laajentumiselle niin kotimaassa kuin vientimarkkinoilla – kannusteet uudistumiseen ja sen edellyttämiin aineellisiin ja aineettomiin investointeihin.

Kaikki yrittäminen on arvokasta. Keskeistä on kuitenkin uudistumis- ja kasvuhaluuden lisääminen sekä se, että mahdollisimman moni kasvuhakuisista yrityksistä ylittäisi yksilöllisiin tavoitteisiinsa – oli sitten kyse kasvun askelista kotimarkkinoilla, loikasta lähimarkkinoille tai toiminnan skaalaamisesta globaalisti.

Meille ei riitä vain paremmat ajat – vaan paluu muiden Pohjoismaiden rinnalle

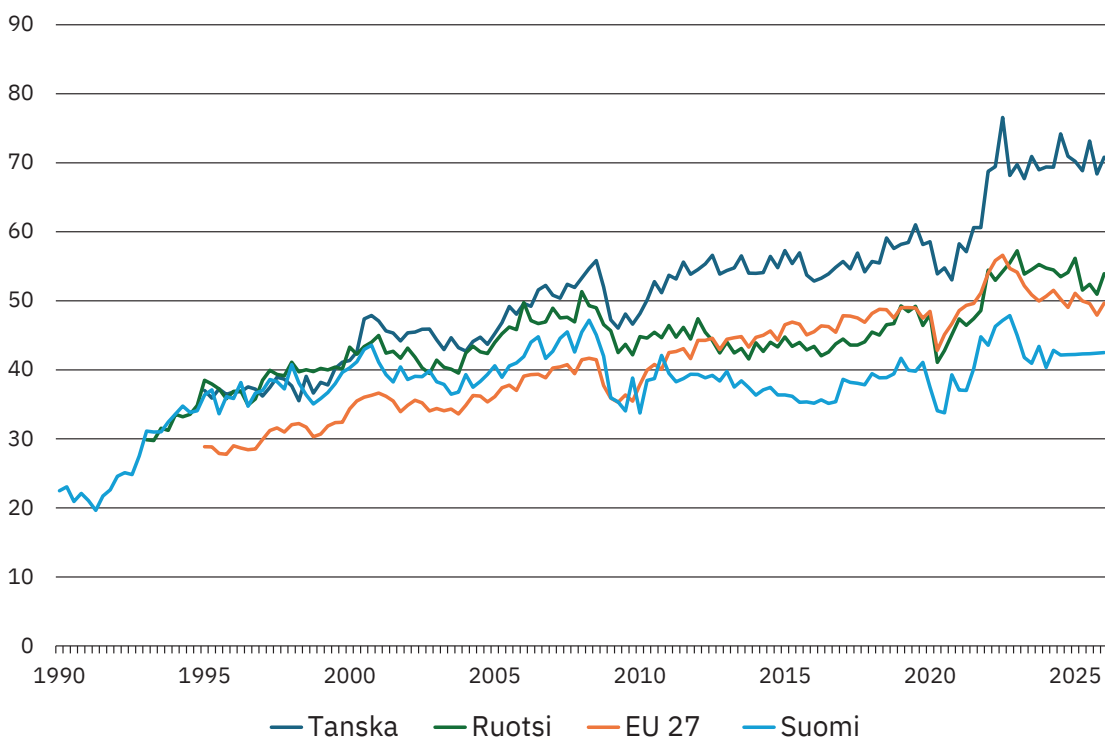
Suomen talous ja elintaso ovat polkeneet paikallaan lähes kaksi vuosikymmentä. Tarve kasvukäänteelle on akuutti, sillä heikkojen aikojen vaikutukset näkyvät elinkeinoelämän iskukyvyyn lisäksi laajalti hyvinvoinnissa, työllisyydessä sekä julkisen sektorin kestävydessä. Samassa ajassa Suomen keskeisimmät verrokkit Ruotsi ja Tanska ovat ajaneet kasvussa kauas ohitsemme.

Suomelle ei siis riitä vain parempi suhdanne, vaan tarvitsemme muutoksen, joka vahvistaa taloutta ja yhteiskuntaa pysyvästi – kirii meidät muiden Pohjoismaiden rinnalle. Tässä onnistumiseksi tarvitsemme yrittäjyyttä ja riskinottoa paremmin tukevia talouden ja yhteiskunnan rakenteita ja välineitä, mutta kyse on myös yrittäjien ja omistajien itsensä rohkeudesta tarttua mahdollisuuksiin.

Suomen yrityskannasta noin 100 yritystä vastaa 2/3 viennistä. Mitä laajempi joukko suomalaisyrityksiä vie palveluita ja tavaroita ja on kansainvälistynyt, sitä iskunkestävämpi olemme kriisien koittaessa. Mitä vahvempi vientimme on, sitä vahvempi kotimarkkinamme voi olla.

Kasvukäännä vaatii onnistumista kansainvälisillä markkinoilla

Vienti suhteessa bruttokansantuotteeseen, %

Lähde: Eurostat

Selkeä suunta – konkreettiset tavoitteet ja mittarit

Tämä yrittäjyysohjelma tavoittelee yritysten toimintaympäristön merkittävää muutosta. Muutosta, joka tukee laaja-alaisesti liiketoimintaa ja kasvua, uudistaa elinkeinorakennetta tehden meistä vahvojen pk- ja mittelstand-yritysten Suomen sekä johtaa yksityisen sektorin suhteellisen BKT-osuuden uudelle tasolle. Tanska toimii meille erinomaisena pk-yritysten kasvupolun esimerkkinä. Suomessa yrityksiä on kokonaisuudessaan noin 70 000 enemmän, mutta yli 10 henkilöä työllistäviä yrityksiä 40 % vähemmän kuin Tanskassa.

Edistyminen kohti tätä päämäärää edellyttää seuraavalle hallituskaudelle asetettavia selkeitä tavoitteita, jotka ovat myös mitattavissa.

1

Kasvuyritysten lukumäärä ja monipuolistuminen

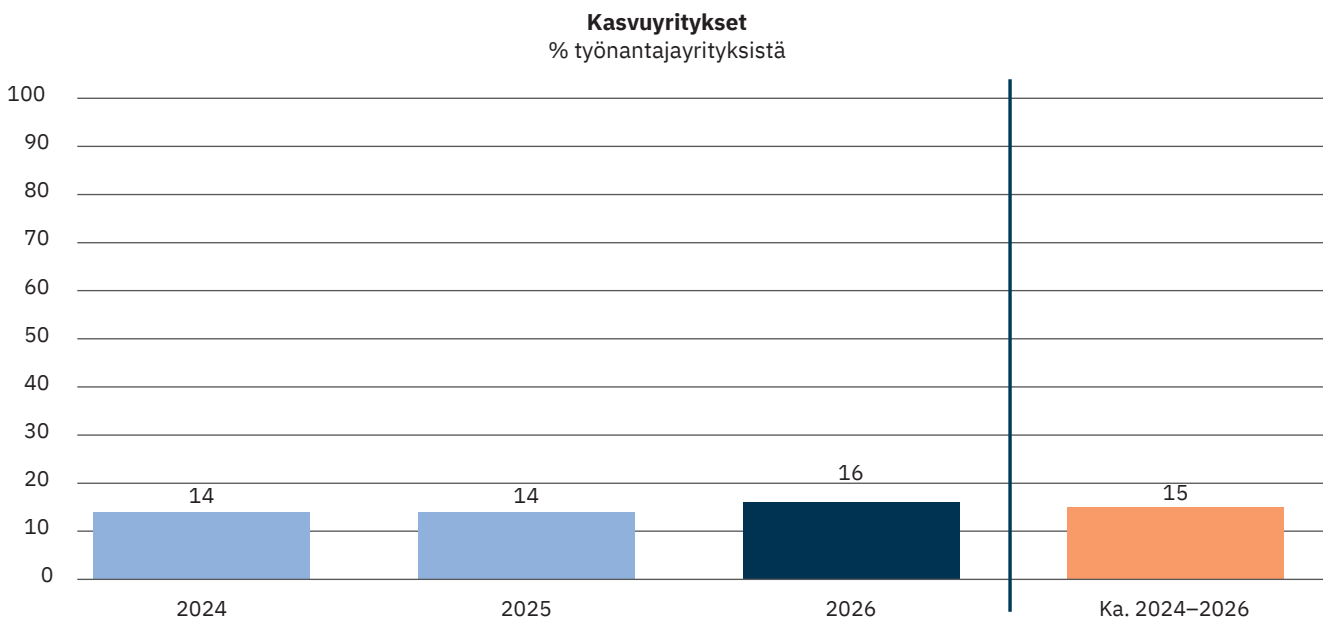
Monille yrittäjyys on paras väylä oman osaamisen hyödyntämiseen ja usein sillä tavoitellaan palkkatyötä suurempaa itsenäisyyttä tai vapautta toteuttaa itseään. Lisäksi enemmistö työnantajayrityksistäkin toimii usein yhden kunnan alueella. Nämä yritykset ovat usein paikallisesti hyvin merkittäviä työllistäjiä ja elinvoiman tukipilareita.

Niiden rinnalle Suomi tarvitsee lisää erityisesti merkittävään kansainväliseen kasvuun tähtäviä työllistäviä yrityksiä. Monilla toimialoilla kansainvälistyminen edellyttää ensin usein pitkälläkin aikavälillä rakentuvaa vahvaa kasvua ja asemaa kotimarkkinoilla. Se ei ole mahdollista ilman, että yksityisille yrityksille annetaan lisää tilaa kasvaa.

Ohjelman tavoitteena on kasvuyritysten osuuden nostaminen nykyisestä 15 prosentista yli 30 prosenttiin vaalikauden loppuun mennessä ja tason vakiinnuttaminen.

Kasvuyritykset Suomen työnantajakentässä

Liikevaihdon kasvutavoite ja toteutunut kasvu vähintään 10 %

Lähde: EK, Kasvuyrittäjyyskatsaus 2026

2

Yrittäjävetoisten mittelstandien määrän kaksinkertaistaminen

Suomen yrityskanta on pienyritysvaltainen, jossa yksinyrittäjyys on yleistä, työnantajayrittäjyys vähäistä ja kookkaammat työnantajayritykset harvassa. Lisäksi 50–499 henkilöä työllistävien ns. mittelstand-kokoluokan yritysten osuus on vain noin prosentin luokkaa kaikista yrityksistä. Erityisen vähän meillä on yrittäjävetoisia mittelstandeja, joiden enemmistöomistus on yksityishenkilöllä, yrittäjäperheillä tai perheyrityksillä.

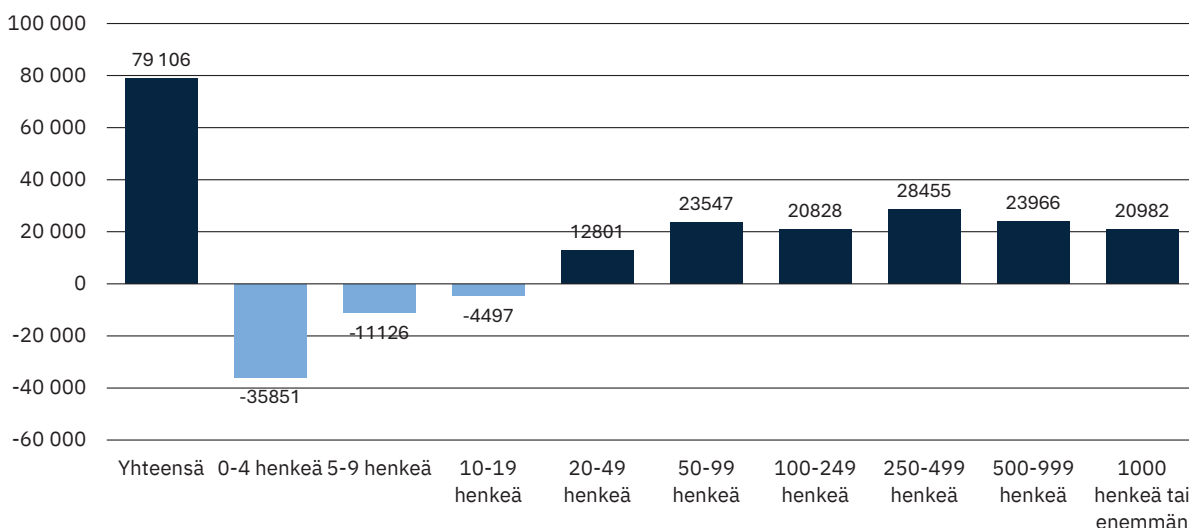
Yrittäjävetoisten mittelstandien määrän tuplaaminen vuoteen 2030 mennessä kirjattiin myönteisellä tavalla hallitusohjelmassa tavoitteeksi vuonna 2023. Pk-yritysten kasvun merkitys Suomen talouskasvun moottorina

on ratkaiseva, joten sen tulee olla tavoitteenä jatkossakin ja toimia yrittäjyyspolitiikan ytimenä. Tämä edellyttää tässä ohjelmassa esitettyjen konkreettisten ja vaikuttavien toimien toteuttamista.

Tavoitteena tulee olla yrittäjävetoisten mittelstand-yritysten määrän kaksinkertaistaminen nykyisestä noin 1 500 yrityksestä 3 000 yritykseen.

Uudet työpaikat syntyneet pääosin keskisuuriin ja suuriin yrityksiin

Työpaikkojen (hvt) nettomuutos vuodesta 2015 vuoteen 2024

Lähde: Tilastokeskus, yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilasto (oikeudellinen yksikkö)

3

Vientiyritysten lukumäärä ja monipuolistuminen

Suomessa viennin osuus BKT:stä on selvästi muita Pohjoismaita matalampi ja vienti keskittyy pienemmälle joukolle yrityksiä ja harvemmille toimialoille (EK, Pohjoismaiset kasvukeinot -raportti 2026). Tämä tekee kansantaloudestamme ja sen kasvusta haavoittuvan ja talouskriiseille alttiimman nykyisessä turbulentissa toimintaympäristössä.

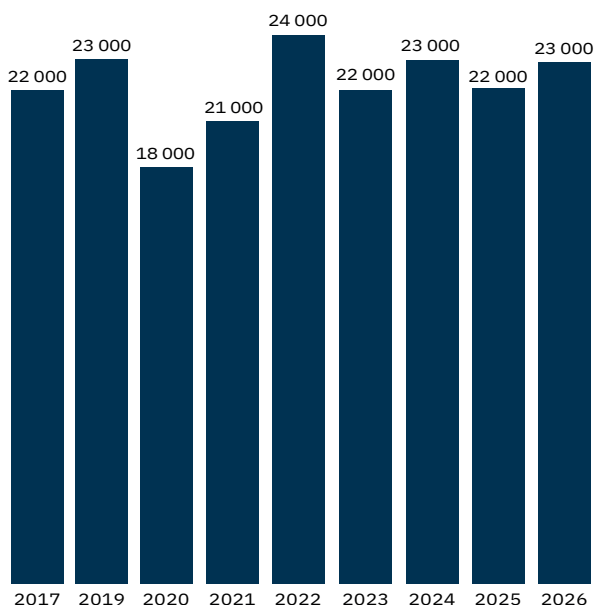
Vaikka vientiyritysten määrän kehitys on ollut viime vuosina vaatimatonta, on pk-yritysten kiinnostus kansainvälistymistä kohtaan silti voimakkaasti lisääntynyt. Kansainvälistymis-

tä harkitsevien pk-yritysten lukumäärä on 1,5 kertaistunut viimeisimmän kahden vuoden aikana. Tämä on selvästi aiempaa korkeammalla tasolla, mikä kuvaa hyvin vienninedistämiseen sisältyviä mahdollisuuksia nyt ja seuraavalla vaalikaudella. Vientiä arvioitaessa tulee jatkossa aina huomioida myös matkailuvienti.

Ohjelman tavoitteena on vientiyritysten määrän nostaminen nykyisestä 30 000:een vuoteen 2031 mennessä.

Vientiyrietykset Suomessa

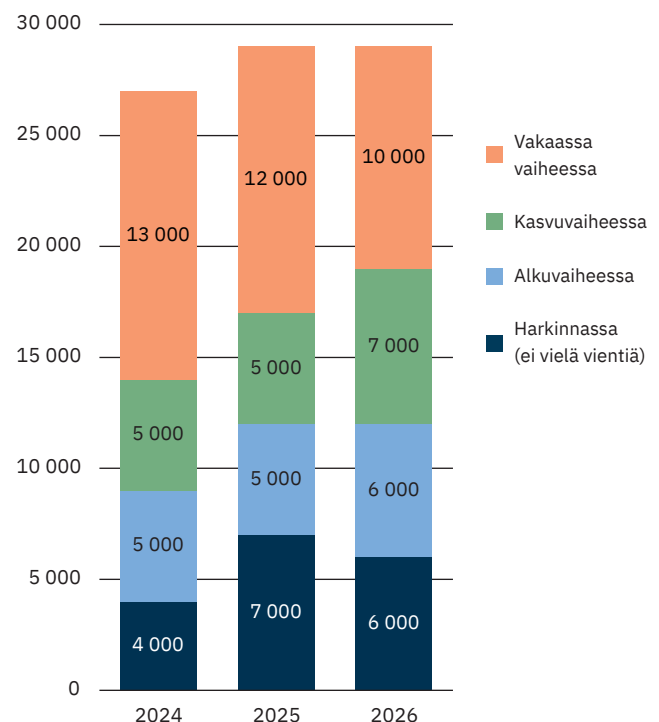
Vientiyritysten määrä eri ajankohtina *)

*) EK:n yrityskselyt. Kyse on suuntaa-antavista, kehityksen suuntaa kuvaavista arvioista eri ajankohtina. Arvion taustalaskelmissa on käytetty Tilastokeskuksen yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilastoa, jossa tapahtuneet muutokset saattavat heikentää sen jälkeen tehtyjen lukumäärä-arvioiden vertailukelpoisuutta suhteessa aiempien vuosien arvioihin.

Yritykset kansainvälistymisen eri vaiheissa *)

Arvio lukumääristä vuosina 2024-2026

*) Vientitoimintaa tekevien tai muuten ulkomailta toimivien yritysten lisäksi tarkastelussa on mukana myös kansainvälistymistä harkitsevat yritykset (ei vielä vientiä).

Lähde: EK, Kasvuyrittäjyyskatsaus 2026

Työllä ja tuottavuudella takaisin kasvukelkkaan

Yrittäjyysohjelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää vahvaa ja laaja-alaisempaa kasvua. Jotta Suomen talous kasvaisi toivotulla tavalla, tarvitsemme lisää ihmisiä ja pääomia. Kyse on näiden molempien osalta niin määrästä kuin laadusta.

Syrjäisen sijaintimme vuoksi ei riitä, että olemme houkuttelevuudessa samalla tasolla kuin muu Eurooppa. Meidän tulee tavoitella Suomen uudistumista toimintaympäristönä EU:n kilpailukykyisimmäksi.

▶ Suomi tarvitsee

- 1. Lisää ihmisiä**, jotka osallistuvat työpanoksellaan yhteisen hyvän rakentamiseen. Ihmisiä, jotka ovat osaavia, yritteliäitä ja työteliäitä. Ihmisiä, joilla on työmarkkina-asetustaan riippumatta nälkää menestyä ja tehdä hyvin.
- 2. Lisää yksityisiä pääomia.** Pääomaa, jota investoidaan Suomen uudistamiseen ja kasvun mahdollisuuksiin tarttumiseksi. Pääomaa, joka on yhtä aikaa pitkäjänteistä ja valmis riskinottoon. Kaikki yritysten investoinnit ovat arvokkaita lisäten toimeliaisuutta ja työtä. Erityisesti tarvitsemme lisää investointeja, jotka parantavat tuottavuutta.
- 3. Lisää yrittäjämäistä otetta** – yhteiskuntaa ja hallintoa, joka on kannustava, antaa tilaa kasvulle, on valmis kokeilemaan – hyväksyen myös riskinottoon kuuluvan mahdollisuuden vaurastua ja epäonnistua. Ja silloin kun yrittäjä, omistaja tai yritys sitä tarvitsee, on tukena uudistumisessa, kasvuinvestoinneissa ja kansainvälistymisessä.

1

Ihmiset – osaamista ja tekemisen nälkää

- Varmistetaan koulusta vahvat perustaidot ja oppilaitoksista **työllistymiseen riittävä osaaminen**.
- Lisätään ymmärrystä yrittäjyydestä ja omistajuudesta tekemällä **yrittäjyydestä oppiaine kouluihin**, parantamalla **työelämä- ja talousosaamista** ja avaamalla jokaiselle **vastasyntyneelle sijoitussäästötili**. Hyödynnetään **yrittäjyyden ammattitutkintoa** erityisesti aloittavien yrittäjien koulutuksessa.
- Vastataan erityisesti pk-yritysten tarpeisiin koulutustarjonnassa lisäämällä **yrityslähtöisiä koulutusmalleja** (mm. oppisopimus, pienet osaamiskokonaisuudet, parempi ennakointi) ja kehittämällä **kv-kasvua tukevaa vientiosaamista**. Tehdään koulutuksen järjestäjien laatutason arvioinnista yrityksille helposti hyödynnettävää.
- Lisätään työvoiman tarjontaa ja kannusteita **alentamalla työn vastaanottokynnystä** ja **siirtymällä asteittain yleistukeen, poistamalla kotihoidon tuki ja jäädyttämällä sosiaalietuuksien indeksikorotukset** sekä **keventämällä työn verotusta**. Siirretään **koululaisten kesälomia myöhemmäksi** matkailu- ja lomasesongin eurooppalaistamiseksi.
- Lisätään työvoimaa julkiselta sektorilta yksityiselle mm. mahdollistamalla **tekoälyn täysmääräinen hyödyntäminen viranomaistoiminnassa ja julkisissa palveluissa** poistamalla siihen liittyvät esteet.
- Lisätään työhön johtavaa maahanmuuttoa **poistamalla saatavuusharkinta, nopeuttamalla käsittelyaikoja, puuttamalla hyväksikäyttöön** kovalla kädellä.
- Joustavoitetaan työelämää **poistamalla takaisinotto- ja lisätyön tarjoamisvelvollisuus** kaiken kokoisilta yrityksiltä sekä vuotuisen työajan lisäämiseksi **poistetaan arkipyhiä ja leikataan lakisääteisiä ylityö- ja sunnuntaikorvauksia**.
- Tuetaan pk-yritysten omistajanvaihdoksia rakentamalla paikallisesti **kaikille avoimia** jatkokouluja ja selvittämällä **keinoja henkilöstörahastojen hyödyntämiseen** omistajanvaihdosten edistämisen välineenä.

2

Pääomat – vaurautta ja investointeja Suomeen

- Mahdollistetaan Suomen vaurastuminen, vauhditetaan investointeja ja sukupolvenvaihdoksia **poistamalla perintö- ja lahjaverot, laajentamalla osakeluovutusten verovapautta** sekä **vaalimalla omistajuuteen kannustavaa verotusta ja ennakoitavuutta.**
- **Parannetaan oikeusturvaa** verotuksessa ja **yhtenäistetään verotuksessa sovellettavia laintulkintoja.**
- Tehdään toimintaympäristöstä suotuisa kannattavalle liiketoiminnalle **vahvistamalla edelleen kotitalousvähennystä sekä torjumalla uusien pisteverojen käyttöönotto ja mahdolliset kiristykset välilliseen verotukseen.**
- Pidetään kiinni **julkisen talouden tervehtymisestä** niin, ettei yrittämisen verorasite kasva tulevaisuudessa.
- Vahvistetaan yritysrahoituksen saatavuutta mm. **varmistamalla, että kotimaista finanssisääntelylisää poistetaan vapauttaen rahoittajien pääomia pk-yritysrahoitukseen** sekä **toimeenpanemalla Finnveran roolia** todennettujen markkinapuutteiden täydentäjänä. Huolehditaan, että **Teollisuussijoitus tukee mittelstand-tavoitteen toteutumista**, eikä vääristä markkinoita. Tuplataan Suomen kotiuttama **EU-hankerahoitus.**
- Parannetaan kasvun edellytyksiä vauhdittamalla uudistumista suuntaamalla mm. **Business Finlandin rahoitusta T&K:ta harjoittavien yritysten määrän kasvattamiseen ja laaja-alaisesti innovatiivisille yrityksille** sekä **teknologian käyttöönottoon** tuottavuuden parantamiseksi. Huolehditaan, että **teknologinen infra on hyvin pk-yritysten käytettävissä.** Lisätään **kaupallistamisen I-rahoitusta** sekä laajennetaan **T&K-verohuojennusmalli TKI-huojennukseksi.**
- Luodaan yrityksille **yhden luokun -käyttöliittymä** julkiseen yritysrahoitukseen.

3

Yrittäjämäinen Suomi

- Toteutetaan pääministerivetoinen sääntelynpurkuohjelma, jolla **kevennetään pk-yritysten sääntelykustannuksia 35 prosenttia**. Poistetaan ns. Suomi-lisää lainsäädännöstä konkreettisella ohjelmalla. Otetaan **kustannusvaikutuslaskuri pakolliseksi työkaluksi** lainvalmisteluun ja osaksi myös EU-asioiden valmistelua riittävän varhaisessa vaiheessa.
- Raivataan tilaa yritysten kasvuun varmistamalla julkisen sektorin yhtiöiden hinnoittelun markkinaehtoisuus **avaamalla kuntien ja hyvinvointialueiden oman palveluntuotannon kustannukset**, laajentamalla palvelusetelien käyttöä, sanktioimalla kilpailuneutraliteettirikkomuksia säätämällä **julkisten yhtiöiden vahingonkorvausvelvollisuus** sekä säätämällä in-house -aseman menettämisestä ja in-house -yhtiöiden alihankinnan rajoittamisesta.
- Nostetaan kansainvälistyminen pohjoismaiselle tasolle (BKT-suhde, pk-intensiteetti, palvelut) laittamalla **palvelut kuntoon verrokkimaiden parhailla käytännöillä** ottaen käyttöön markkinoille menoa tukevat konkreettiset työkalut (osin yritysrahoitteisia). Monipuolistetaan viennin rakennetta ja varmistetaan vienninedistämisen palvelut eri toimialoille. Kehitetään digitaalista myyntiä modernina vienninedistämiskeinona. **Vahvistetaan kansainvälistymisen ja Visit Finlandin rahoitusta.**
- Varmistetaan viennin rahoituksen kilpailu- ja reagointikyky (Finnvera) sekä jatketaan kaupan ja kehitysrahoituksen synergioiden vahvistamista (Finnfund).
- Joustavoitetaan lainsäädäntöä mahdollistamaan **alueelliset elinvoimaa vahvistavat kokeilut**. Varmistetaan pk-yrityksille laadukas asiakasneuvonta sekä luodaan koko maahan vahvat alueelliset yhteistyörakenteet.
- Varmistetaan **yrittäjyyden ja omistajuuden politiikkatoimien vaikuttavuus** ja poikkihallinnollinen koordinaatio Valtioneuvoston kanslian johdolla (esimerkiksi uusi vastuullinen alivaltiosihteeri). Lisätään päätösten valmistelijoiden ja tekijöiden pk-yrityskentän käytännön tuntemusta uusilla toimintatavoilla.
- Siirrytään **konkreettisiin ja toimenpidekeskeisiin yrittäjyys- ja kasvuohjelmiin** Tanskan yrittäjyysohjelman mallin mukaisesti.

Ole yhteydessä:

PETRI VUORIO

Pk-johtaja
Yrittäjyys ja kansainvälinen kauppa -vastualueen johtaja
Yrittäjävaltuuskunnan sihteeri
Puh. 050 323 2979

JARI HUOVINEN

Johtava asiantuntija
Yrittäjyys-tiimi
Tietopohjainen edunvalvonta, pk-tutkimukset
Puh. 040 861 4582

TUOMAS YLITALO

Asiantuntija
Yrittäjyys-tiimi
Puh. 045 123 4765

MINNA RUUSUNEN

Assistentti
Yrittäjävaltuuskunta
Puh. 041 505 8479

SATU TOIVONEN

Tiedottaja
Yrittäjävaltuuskunnan viestintä
Puh. 040 821 2097

PAAVALI KUKKONEN

Edunvalvontapäällikkö
Puh. 050 566 3455

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 (Eteläranta 10), 00131 Helsinki • Puh. 09 420 20

ek@ek.fi • www.ek.fi

Twitter: @Elinkeinoelama